

PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN

Vergadering van 27 september 2018

Verslag van de deputatie

Bevoegd deputatielid: Rik Röttger

Telefoon: 03 240 52 55

Agenda nr. 11/3

Budget 2018. Machtigingskrediet 0390/66400000.
Toegestane investeringssubsidies. Aanwending krediet.
Goedkeuring.

In de zitting van 29 maart 2018 besliste de deputatie om 100.000 EUR ter beschikking te stellen aan Urania voor de herinrichting van de gebouwen te Hove. Het dossier van deze investeringssubsidie ligt nu ter goedkeuring voor aan uw raad.

Voor dit dossier zal 100% in 2018 uitbetaald worden op last van afrekening.

Project 'Inrichten van het Urania Planetarium' 100.000 EUR aan Urania vzw

De hoofddoelstelling van Volkssterrenwacht Urania is het populariseren van de sterrenkunde. Urania doet dit op verschillende niveaus qua leeftijdsgroepen, interesse en diepgang. Hiermee schrijft zij zich in in de STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics) doelstellingen van de Vlaamse Overheid, waarvan zij trouwens een vaste partner is middels een convenant tussen de Vlaamse Overheid en de Vlaamse Volkssterrenwachten.

Deze wetenschappelijke doelstelling heeft echter ook een belangrijke culturele component: sterrenkunde gaat niet over iets dat volledig los staat van ons, maar wel over onze omgeving, over de natuur waarin we leven, in de ruimste betekenis van het woord. We zien die omgeving echter nog nauwelijks, enerzijds omdat ons leven 's avonds zich hoofdzakelijk in de huiskamer afspeelt rond het televisiescherm en anderzijds omdat lichthinder ons amper nog toelaat de sterrenhemel te zien. De mens terug in contact brengen met die sterrenhemel is dan ook een belangrijke afgeleide doelstelling voor een volkssterrenwacht.

Alle audiovisuele hulpmiddelen, interactief tentoonstellingsmateriaal en telescopen-infrastructuur ten spijt, worden bezoekers aan Urania vaak geconfronteerd met slecht weer die het waarnemen van de sterrenhemel onmogelijk maken. Maar zelfs bij helder weer ziet de bezoeker slechts een momentopname, en blijft het moeilijk uit te leggen hoe bvb. de sterrenhemel evolueert doorheen de nacht of volgens de seizoenen. Daarom neemt een planetarium een belangrijke plaats in in een bezoekerscentrum van een volkssterrenwacht.

Een planetarium lost immers beide genoemde problemen op door een realistische weergave te tonen van een ideale sterrenhemel (zonder lichthinder) die men in versneld tempo kan laten evolueren volgens het ritme van dagen, maanden en jaren. Ook de bewegingen van zon, maan en planeten worden duidelijk zichtbaar. Bovendien kan de hemel om op het even welke plek op aarde worden getoond.

Dankzij een planetarium kunnen we het standpunt van de aardse waarnemer – per slot van rekening ons standpunt – koppelen aan een meer objectieve beschrijving

van het heelal en zo het besef doen groeien dat de sterrenkunde geen ver-van-mijn-bed-show is.

Volkssterrenwacht Urania heeft tot 2014 niet actief een eigen planetarium nagestreefd, omwille van de nabijheid van het Antwerpse Zoo-planetarium. Bovendien mocht Urania in ruil voor de goede samenwerking met de Antwerpse Zoo het planetariumtoestel 's avonds gebruiken voor eigen doelstellingen.

Na het beëindigen van de planetariumwerking in de Antwerpse Zoo in 2014, werd Urania het gebruik van het planetariumtoestel toevertrouwd.

Om het planetariumtoestel op korte termijn in te zetten bij de publieke werking van de volkssterrenwacht en open te stellen voor het grote publiek, werd in eerste instantie een geschikte locatie gezocht. Door de verkleining van het voor de eredienst bestemde deel van het kerkgebouw aanpalend aan Urania, kon in het vrijgekomen gedeelte een mobiele projectiekoepel met een maximale capaciteit van 25 bezoekers worden geïnstalleerd.

Deze opstelling bracht helaas een aantal nadelen met zich mee:

- De maximale capaciteit van 25 bezoekers is niet in verhouding met de maximale capaciteit van het auditorium (40 bezoekers), waardoor grotere groepen moeten worden opgesplitst in deelgroepen. Dit zorgt bijkomend voor grote druk bij de vrijwilligers die de educatieve werking verzorgen.
- De mobiele projectiekoepel wordt opgespannen rond een kunststof-geraamte met behulp van een compressor. De geluidsoverlast hiervan, zelfs met akoestische omkasting, is niet bevorderlijk voor de kwaliteit van de vertoningen.
- Met de huidige opstelling is het onmogelijk om te voldoen aan de technische vereisten van het planetariumtoestel. Hierdoor kunnen momenteel uitsluitend basisvoorstellingen worden gegeven die enkel gebruik maken van de meest elementaire functionaliteiten van het toestel.
- Het lokaal met de tijdelijke opstelling van het planetarium is volledig gescheiden van de andere lokalen van Urania, wat geen vlotte doorstroming mogelijk maakt. Bij ongunstige weersomstandigheden zorgt dit bovendien voor vertragingen en grotere inspanningen om de lokalen schoon te houden.

Het project waarvan de subsidiëring nu voorligt voor uw raad beoogt een vaste opstelling van het planetariumtoestel onder een permanente projectiekoepel van 8m diameter, in overeenstemming met de technische vereisten van het toestel, in een aangepast lokaal geschikt voor het onthaal van bezoekers, individueel of in groep, waarbij deze via een vlotte doorstroming toegang krijgen vanuit het bestaand bezoekerscentrum van Urania, zowel bij reguliere bezoeken als bij grote evenementen. De aannemingswerken omvatten de vervanging en isolatie van het dak en herinrichting van het planetariumlokaal, inclusief verwarming, klimatisatie en stroomvoorziening. Bijkomend wordt de buiteninfrastructuur heraangelegd.

Dit verslag werd door de deputatie goedgekeurd op 6 september 2018.

De provincieraad van Antwerpen,

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Enig artikel:

Goedgekeurd wordt de voorgebrachte verdeling van het krediet 2018, ingeschreven als machtigingskrediet - 'Toegestane investeringssubsidies'.

Budgetsleutel 0390/664000000 (Raming 2018001927) - Toegestane investeringssubsidies'.